

V Bruseli 15. novembra 2018
(OR. en)

14277/18

Medziinštitucionálny spis:
2017/0237(COD)

TRANS 543
CODEC 2000
CONSOM 317

SPRÁVA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	ST 13760/18 TRANS 493 CODEC 1856 CONSOM 301 + ADD 1
Č. dok. Kom.:	ST 12442/17 TRANS 370 CODEC 1477 CONSOM 307 + ADD 1
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (prepracované znenie) – správa o pokroku

1. ÚVOD

Komisia predložila uvedený návrh Európskemu parlamentu a Rade 27. septembra 2017. Návrh bol predložený technikou prepracovania.

Hlavnými dôvodmi Komisie na predloženie revízie bolo vyriešiť identifikované problémy týkajúce sa najmä situácií *vyššej moci*, používania výnimiek, práv osôb so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou a dostupnosti tzv. *priamych cestovných lístkov* a informácií o nich.

2. PRÁCA V OSTATNÝCH INŠTITÚCIÁCH

Európsky parlament určil za gestorský výbor pre tento návrh Výbor pre dopravu a cestovný ruch (TRAN) a za spravodajcu pána Bogusława LIBERADZKIHO (SD, PL). Výbor pre právne veci (JURI) prijal stanovisko k technike prepracovania 28. februára 2018 a Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO) prijal svoje stanovisko k podstate návrhu 5. júna 2018.

Výbor TRAN hlasoval o správe 9. októbra 2018. Parlament o správe hlasoval na plenárnom zasadnutí 15. novembra 2018 a schválil ju ako svoju pozíciu v prvom čítaní.

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal stanovisko k návrhu na 531. plenárnom zasadnutí 18. januára 2018. Výbor regiónov sa rozhodol stanovisko nevydať.

Poradná pracovná skupina právnych služieb Európskeho parlamentu, Rady a Komisie vydala stanovisko o použití techniky prepracovania 19. februára 2018.

3. PRÁCA V RADE A JEJ PRÍPRAVNÝCH ORGÁNOCH

Pracovná skupina pre pozemnú dopravu začala pracovať na návrhu 29. septembra 2017 všeobecnou prezentáciou návrhu. Dňa 5. októbra 2017 sa analyzovalo posúdenie vplyvu. Návrh sa na účely informovania predložil aj pracovnej skupine pre ochranu a informovanosť spotrebiteľa.

Rada (TTE, doprava) bola v rámci bodu *Rôzne* informovaná o stave prvého preskúmania 5. decembra 2017 (dokument 14637/17)

Prvé preskúmanie bolo ukončené na jar 2018 a správa o pokroku bola predložená na zasadnutí Rady TTE (doprava) 7. júna 2018 (dokument 8721/18).

4. PRÁCA NA KOMPROMISNOM ZNENÍ

Predsedníctvo predložilo na preskúmanie prvý kompromisný návrh týkajúci sa kapitol I, II a III 25. októbra 2018. Predbežné znenie, na ktorom sa pracuje, sa uvádza v dodatku k tejto správe (dokument 13760/18 ADD 1).

Hlavným cieľom predsedníctva bolo pokročiť v rokovaní o týchto troch kapitolách a uzavrieť čo najviac článkov. Delegácie vo všeobecnosti uvítali úsilie predsedníctva, pokiaľ ide o prvé tri kapitoly. Pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s týmito tromi kapitolami, bude usmerňovať budúce rokovania.

Niekoľko delegácií vzneslo výhrady preskúmania k častiam kompromisného znenia predsedníctva, pričom iné trvajú na svojich výhradách k pôvodnému návrhu.

Hlavné nedoriešené otázky a ďalšie pripomienky, ktoré členské štáty vyjadrili počas rokovania, sa uvádzajú nižšie podľa jednotlivých kapitol. Cieľom je poskytnúť usmernenie a uľahčiť ďalšiu prácu pri príprave konečného názoru Rady v súvislosti s týmto nariadením.

4.1. Kapitola I

a) Predmet úpravy (článok 1)

Niektoré členské štáty žiadali, aby sa v rozsahu pôsobnosti jasne uvádzalo, že toto nariadenie stanovuje minimálnu úroveň ochrany a umožňuje prísnejšiu ochranu práv cestujúcich. Niektoré členské štáty pripomenuli, že terminológia súvisiaca s osobami so zdravotným postihnutím alebo so zníženou pohyblivosťou musí byť v súlade s výsledkami aktu o prístupnosti, o ktorom Rada a Európsky parlament viedli rozhovory v čase týchto rokovaní (pozri tiež článok 2).

b) Rozsah pôsobnosti (článok 2)

Viaceré členské štáty uvítali kompromisné znenie predsedníctva ako krok správnym smerom, keďže sa v ňom vysvetľuje, že cezhraničné služby v Únii môžu byť vyňaté z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Pokiaľ však ide o rozsah pôsobnosti v odseku 1, názory medzi členskými štátmi sa naďalej líšia; niektoré členské štáty sa postavili proti návrhu členského štátu, aby sa z rozsahu pôsobnosti vylúčila celá vnútroštátna preprava.

Určité členské štáty vyjadrili pochybnosti, pokiaľ ide o vykonávanie požiadaviek stanovených najmä ako „... *primerane poistené*...“ a „... *podstatná časť*...“, ako aj uplatňovanie kapitoly V na všetky služby osobnej železničnej prepravy, ktoré nemožno vyňať z rozsahu pôsobnosti nariadenia. Viaceré členské štáty sú proti vypusteniu pôvodného odseku 4, keďže v niektorých prípadoch už boli udelené výnimky, a to na základe predpokladu, že ich možno obnoviť. Niektoré členské štáty navyše žiadali, aby znenie neobsahovalo krížový odkaz na akt o prístupnosti, keďže práca na ňom ešte nie je ukončená (pozri tiež článok 1).

Jeden členský štát požiadal, aby služby poskytované len na historické alebo turistické účely mohli byť vyňaté z uplatňovania nariadenia.

c) Vymedzenie pojmov (článok 3)

Aj keď kompromisné znenie predsedníctva umožnilo dosiahnutie určitého pokroku v súvislosti s rokovaniami o vymedzení pojmov, je zrejmé, že tento článok sa bude musieť prehodnotiť po dosiahnutí konsenzu o zvyšnej časti návrhu.

Poznámky členských štátov možno zhrnúť takto:

- V súvislosti s novým predajom lístkov online si vymedzenie pojmu „predajca cestovných lístkov“ môže vyžadovať stylistickú zmenu a podstatnejšiu revíziu.
- Vymedzenia pojmov „priamy cestovný lístok“, „manažér infraštruktúry“, „železničný podnik“, „dopravca“ a „vykonávajúci dopravca“, „osoba so zdravotným postihnutím a osoba so zníženou pohyblivosťou“ musia byť v súlade s príslušnými právnymi predpismi v danej oblasti, najmä so smernicou o železničnej správe, s pravidlami o právach cestujúcich COTIF a s aktom o prístupnosti.

- Podľa niekoľkých členských štátov treba prehodnotiť vymedzenie pojmu „stanica“, ako aj používanie tohto pojmu v celom texte. Navrhuje sa, aby sa znenie v tomto zmysle zmenilo.

4.2. Kapitola II

a) Nediskriminačné podmienky prepravnej zmluvy (článok 5)

Niektoré členské štáty považujú navrhnuté znenie za príliš široké. Argumentovalo sa, že miesto pobytu zákazníka ovplyvňuje sadzbu dotácií pre existujúce služby prímestskej dopravy. Niektoré delegácie okrem toho poznamenali, že článok by mohol *de facto* zakázať hospodársku súťaž a špeciálne ponuky od podnikov a predajcov.

b) Bicykle (článok 6)

Kompromisné znenie predsedníctva bolo pozitívne prijaté viacerými členskými štátmi, zatiaľ čo iné ho považovali za nedostatočné. Celkovo na tento článok existujú medzi členskými štátmi rôzne názory. Proti návrhu členských štátov, aby železničné podniky mali právo zamietnuť prepravu bicyklov, namietali iné členské štáty, ktoré presadzovali jednoduchší prístup. Niektoré členské štáty navrhli štylistické zmeny, na základe ktorých by sa „prevádzkové dôvody“ zmenili na „dôvody súvisiace s bezpečnosťou“, pričom pridali podmienky, že to príslušné železničné koľajové vozidlá musia umožňovať. Niektoré členské štáty nastolili otázku, či sa bicykle považujú za „cestovnú batožinu“ alebo či by sa za ňu mohli považovať, pričom vyjadrili obavy aj v súvislosti s bicyklami nadmernej veľkosti a otázkou, či by sa s nimi malo zaobchádzať rovnakým spôsobom. Niektoré členské štáty tiež pripomenuli, že technické špecifikácie interoperability [nariadenie Komisie (EÚ) č. 454/2011] už prepravu bicyklov vo vlakoch upravujú.

c) Povinnosť poskytnúť informácie o zrušení spojov (článok 8)

Predsedníctvo odložilo rokovanie dovtedy, kým sa nedosiahne dohoda o akte o prístupnosti.

d) Cestovné informácie (článok 9)

Niekoľko členských štátov má pochybnosti o tom, či by sa predajcom cestovných lístkov mali uložiť povinnosti a či by tieto povinnosti mali byť úmerné veľkosti podniku predajcu cestovných lístkov. Niekoľko členských štátov sa jednoznačne postavilo proti ďalším povinnostiam pre predajcov cestovných lístkov.

Niektoré členské štáty takisto požadovali, aby sa presnejšie špecifikovalo, aké údaje by sa mali poskytovať cestujúcim v reálnom čase.

e) Dostupnosť prepravných dokladov, priamych cestovných lístkov a rezervácií (článok 10)

Kompromisné znenie predsedníctva bolo uznané za všeobecne pozitívny krok. Niektoré členské štáty mali pochybnosti o tom, či výslovná povinnosť ponúkať priame cestovné lístky je nevyhnutná a vykonateľná. Z dôvodu obmedzeného času, ktorý bol k dispozícii, však musia rokovania o tomto článku pokračovať.

4.3. Kapitola III

a) Poistenie a krytie zodpovednosti v prípade úmrtia alebo zranenia cestujúceho (článok 12)

Zjednocovanie navrhované v kompromisnom znení predsedníctva získalo dočasnú podporu, technické detaily si však budú vyžadovať ďalšiu pozornosť.

5. ZÁVERY

Predsedníctvo zdôrazňuje, že je dôležité chrániť práva cestujúcich, a ak sa to uskutoční inteligentným a vyváženým spôsobom, môže to zvýšiť atraktivnosť železničnej dopravy.

Napriek vysokému pracovnému zaťaženiu v súvislosti s prijímaním *balíkov opatrení v oblasti mobility I, II a III* rakúske predsedníctvo vyčlenilo zdroje s cieľom pokročiť v práci na návrhu. Prebiehajúce rokovania v Rade však ukázali, že dosiahnutie technicky správneho a vyváženého riešenia bude veľkou výzvou a že stanovenie kritérií pre výber najvhodnejšej politiky si bude ešte vyžadovať podrobné a komplexné preskúmanie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Výbor stálych predstaviteľov a Rada vyzývajú, aby vzali na vedomie pokrok dosiahnutý v súvislosti s preskúmaním navrhovaného nariadenia.